

POSTANOWIENIE

22 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 22 maja 2024 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku S. w S. z udziałem J. Ł. i W. G.
o rozgraniczenie,
na skutek skargi kasacyjnej J. Ł.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Częstochowie
z 17 sierpnia 2022 r., VI Ca 1336/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu odpisu niniejszego postanowienia, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem

skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do przytoczonych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Uczestnik we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania polemizował z rozważaniami Sądu Okręgowego, który niezgodnie z oczekiwaniami skarżącego rozpoznał jego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego, a poza tym ponownie zakwestionował legitymację czynną wnioskodawcy w dochodzeniu rozgraniczenia nieruchomości. Skarżący podkreślał, że Sądy *meriti* niesłusznie powoływały się na orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące roli ewidencji gruntów w dokumentowaniu stanu prawnego nieruchomości wchodzących w skład wspólnoty gruntowej oraz znaczenia dowodowego wypisu z rejestru gruntów w tego typu sprawach. Skarżący ostatecznie stwierdził, że w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a zawierające się w pytaniu: „czy w sprawach rozpoznawanych po wejściu w życie ustawy o zmianie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1276), tj. po dniu 1 stycznia 2016 r., wypis z rejestru gruntów stwierdzający, że spółka jest właścicielem danej działki ewidencyjnej można uznać za dowód prawa spółki gruntowej do rozporządzania tą nieruchomością, pomimo braku urządzenia dla danej nieruchomości księgi wieczystej?”.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga zidentyfikowania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym

Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Problem sformułowany przez skarżącego nie ma cech zagadnienia prawnego w znaczeniu scharakteryzowanym wyżej. Zapoznanie się z motywami pisemnymi wyroku Sądu Okręgowego oraz treścią wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwala wysnuć wniosek, że zagadnienie prawne o treści przedstawionej przez skarżącego nie służy uwypukleniu problemów interpretacyjnych, dotyczących kwestii legitymacji procesowej wnioskodawcy, którą jest spółka dla zagospodarowania konkretnej wspólnoty, lecz zmierza do ponownego zakwestionowania uprawnienia wnioskodawcy do zażądania sądowego rozgraniczenia sąsiadujących nieruchomości. Z uzasadnienia wyroku Sądu *meriti* wynika, że legitymacja spółki została wyczerpująco przez Sady zbadana, a w konsekwencji potwierdzona, a poglądy przez Sady wyrażone znajdują odzwierciedlenie w ugruntowanej linii orzeczniczej. Nie sposób podzielić argumentacji skarżącego, który stara się wykazać, że postanowienie Sądu Najwyższego z 23 lutego 2017 r., V CSK 309/16 (OSNC-ZD 2017, Nr 4, poz. 64), potwierdzające, iż ustawodawca przyznał ewidencji gruntów szczególną rolę w dokumentowaniu stanu prawnego nieruchomości wchodzących z mocy prawa w skład wspólnoty gruntowej oraz uprawnienia do udziału we wspólności straciła na aktualności z dniem 1 stycznia 2016 r. wobec nowelizacji ustawy z 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 140; dalej – u.z.w.g.) ustawą z 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1276). Sąd Najwyższy zwrócił uwagę na konsekwencje tej nowelizacji, gdyż po uchyleniu art. 11 u.z.w.g., w stanie prawnym po 1 stycznia 2016 r., możliwe jest już prowadzenie ksiąg wieczystych dla nieruchomości wchodzących w skład wspólnot gruntowych. Trzeba jednak w tym miejscu zaznaczyć, że zmiana dokonana ustawą nowelizującą nie przyczyniła się do utraty mocy dowodowej wypisu z rejestru gruntów i utraty przez ten wypis charakteru dokumentu urzędowego. Spółka nie utraciła zatem uprawnień do posługiwania się w toku postępowania takim dokumentem z powodu usunięcia

przez ustawodawcę przeszkody do zakładania ksiąg wieczystych dla nieruchomości wchodzących w skład wspólnot gruntowych.

Ponadto, nie może pozostać niezauważone, że Sąd Okręgowy ustalił stan prawny nieruchomości i zbadał legitymację spółki do wystąpienia z wnioskiem o rozgraniczenie również w oparciu o pogłębioną analizę danych wynikających z rejestru. W szczególności Sąd *meriti* powołał się na nieuchyloną i w dalszym ciągu obowiązującą decyzję administracyjną ustalającą, które nieruchomości wchodzą w skład wspólnoty gruntowej. Sąd podkreślił przy tym, że spis działek gruntów w rejestrze gruntów nie uległ zmianie z dniem 1 stycznia 2016 r. Wpis nie utracił aktualności w dniu wydania wypisu z rejestru (6 maja 2019 r.), natomiast skarżący nie sprostął ciężarowi udowodnienia, że stan ten uległ jakiegokolwiek zmianie. Lektura uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego potwierdza zatem dostatecznie, że jedynie spółka uprawniona jest do rozporządzania wspólnotą gruntową jak właściciel. W świetle tak przedstawionych okoliczności nie występują wątpliwości interpretacyjne w zakresie takim, w jakim postrzega je skarżący.

W uzasadnieniu omawianej przesłanki wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący nawiązał do tych samych okoliczności i problemów, które zgłaszał już na etapie postępowania apelacyjnego. Nie może umknąć uwadze, że również zarzuty skargi kasacyjnej praktycznie wprost i bez modyfikacji przejęte zostały ze złożonej przez skarżącego apelacji. Skarżący wykorzystał zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia w celu przeforsowania propozycji poddania sprawy pod osąd Sądu Najwyższego, który w tym przypadku musiałby orzekać jako sąd trzeciej instancji. Stanowi to dodatkowe potwierdzenie, że zagadnienie prawne zostało sformułowane przez skarżącego na wyrost, jedynie po to, aby osiągnąć pozytywny skutek w postaci przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i ponownego analizowania sprawy należycie osądzonej przez Sąd *meriti*.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 5 pkt 2 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat

za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 1935) orzeczono jak w postanowieniu.

[SOP]

[ms]